

AMERISKA DOMOVINA

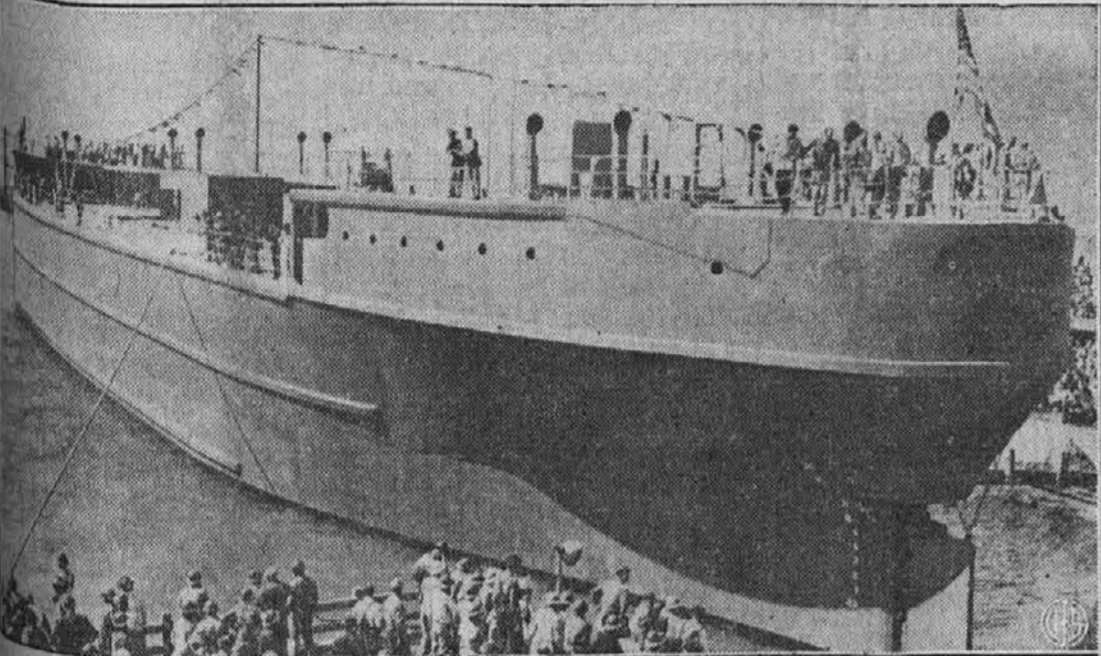
AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., THURSDAY MORNING, NOVEMBER 5, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

To je prva ladja iz betona, ki je bila zgrajena za vlado. Spušćena je bila v morje v National City, Cal. Ladja je dolga 375 čevljev in nosi lahko 14,000 tonaže.

Sti iz domovine

Na Sušaku. — Slovencem grozi usoda, da bodo deloma germanizirani in deloma pa italijanizirani.

Prvo privatnega pisma iz domovine, da je italijanska vojska izvršila dne 6. in 15. junija množično aretacijo, ter da promet med Sušakom in Italijo, ki se je do sedaj odvijal preko posebnih poti, katero je zelo težko, je dovoljeno prekiniti. Italijanci so bili znova povabljeni v domovino, da se vrnejo domov v rodnih kraje do 12. septembra, če ne bodo prej odšli, bodo pa še hujše kazni grozile, ki se ne bi pokorili ter se vrnejo domov.

Prav posebno so zadržani v posebnem Podhumu (Grobnič), ki je v posesti nemških vojakov, ki ima že 80 let. Ruševine, ki se je udeležila policije tudi redna vojska, ki uporablja ognjemete in koncentracijski tabori. V taboru Rabu se nahaja približno 6,000 mož, med katerimi razsajajo bolezni, tako da umre precejšnje število. Taborišče se nahaja med Loporom, pri Sv. Evženju. Ujetniki so večinoma iz Slovenije, Čabra in iz nekaterih drugih krajev blizu Bistričnice. Tako zvana "Aufbau" iz Zuericha je članek z naslovom "Vladavina in bodočnost Balcanice". Nemčija, Italija, Rumunija, Madžarska in Bolgarija so razdelile med seboj južni del Slovenije. Tako zvana "Aufbau" iz Zuericha je članek z naslovom "Vladavina in bodočnost Balcanice". Nemčija, Italija, Rumunija, Madžarska in Bolgarija so razdelile med seboj južni del Slovenije. Tako zvana "Aufbau" iz Zuericha je članek z naslovom "Vladavina in bodočnost Balcanice".

Baragove pratike
Mrs. Margaret Poznich, 16001 Trafalgar Ave., sporoča, da je prejela Baragove pratike, kjer si jih rojaki lahko nabavijo. Isto tako se jih dobi tudi pri Mrs. Urški Trtnik na Lindbergh Ave., v Euclid, O.

Druga obletnica
V petek ob pol sedmih bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnim Louis Lekše v spomin druge obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni.

Naši vojaki
Elsie Belgan, hčerka Mr. in Mrs. Belgan iz 1243 Rozell Ave., East Cleveland, je odpotovala v soboto v Des Moines, Iowa, kjer je vstopila v ženski pomožni armadni kor, WAAC. Tukaj je bila uslužbena pri Richman Bros. Želimo ji mnogo uspeha.

Na 9 dnevni dopust je dospel mladi mornar Ralph Debevec (naš sinko), 2005 E. 226. St., Euclid, O.

Joe Kolenc, tretji sin Mrs. Kolenc iz 1117 E. 63. St. je odšel v ponedeljek k vojakom. Tem potom se zahvaljuje vsem prijateljem in znancom za lepo odhodnico in darila.

Korporal Laddie Debevec, sin Mr. in Mrs. Matt Debevec iz 1110 E. 72. St. je prišel za 7 dni domov na dopust. Njegov naslov v armadi je: Corp. Laddie Debevec, Hq. 44th Engrs. (C) Camp McCoy, Wisconsin.

Osišće ima ogromne izgube na egiptovski fronti; poveljnik ubit

Kairo, 5. nov.—Čete maršala Rommela se v velikem neredu umikajo pred napadajočimi Angleži na egiptovski fronti. Umikajoče neprestano napadajo ameriški in angleški bombniki.

Najnovejšo poročilo trdi, da je bil ubit nemški general von Stumme. Za njim je prevzel poveljstvo von Thoma, katerega so pa Angleži kmalu zatem ujeli poleg drugih nemških in italijanskih častnikov. Angleži so za 12 dnevno bojno nad 9,000 osišćkih vojakov.

(Reuterjeva častnikarska agencija poroča, da so Italijani prosili Angleže za začasno premirje, da bi lahko pokopali svoje padle vojake.)

Obenem trdi poročilo, da je osišće utrpelo poleg velikega števila padlih in ujetih vojakov tudi ogromno škodo na bojnem materialu in sicer so izgubili 600 letal, 260 tankov, 270 topov in veliko municije.

IZ NAŠIH NASELBIN

Milwaukee. — Dne 19. oktobra je za mrtvoudom umrla Tezija Pucel, stara 52 let in doma iz Cerovca pri Trebelnem na Dolenjskem. V Ameriki je bila čez 30 let in zapuščila tri hčere in sestro Ano Smrekar.

Detroit. — Pred dnevi je tukaj naglo umrl Math Samida, star 50 let. Zapuščala mater, brata in sestro. Dalje je umrl John Kodrić, star 32 let. Zapuščala mater, brata in sestro.

Naši vojaki
Elsie Belgan, hčerka Mr. in Mrs. Belgan iz 1243 Rozell Ave., East Cleveland, je odpotovala v soboto v Des Moines, Iowa, kjer je vstopila v ženski pomožni armadni kor, WAAC. Tukaj je bila uslužbena pri Richman Bros. Želimo ji mnogo uspeha.

Na 9 dnevni dopust je dospel mladi mornar Ralph Debevec (naš sinko), 2005 E. 226. St., Euclid, O.

Joe Kolenc, tretji sin Mrs. Kolenc iz 1117 E. 63. St. je odšel v ponedeljek k vojakom. Tem potom se zahvaljuje vsem prijateljem in znancom za lepo odhodnico in darila.

Korporal Laddie Debevec, sin Mr. in Mrs. Matt Debevec iz 1110 E. 72. St. je prišel za 7 dni domov na dopust. Njegov naslov v armadi je: Corp. Laddie Debevec, Hq. 44th Engrs. (C) Camp McCoy, Wisconsin.

Kdor trka, se mu odpre

Za državnega tajnika v Ohio je bil izvoljen v torek republikanec Edward J. Hummel, ki je premagal demokrate Johna Sweeneyja. Prvič je kandidiral v ta urad leta 1922 in potem redno vsaki dve leti z rednim porazom. Letos ga je pa vžela pod pazduho republikanska stranka in bil je izvoljen. Delo mu je pa poznano, ker je zaposlen v tem uradu že 13 let in je služil pod petimi raznimi bossi.

V EGIPT JE PRIŠLO 7,000 AMERIŠKIH VOJAKOV

Kairo. — Ameriška vojaška cenzura je dovolila v javnost vest, da je prišlo te dni v neko pristanišće na Rdećemu morju 7,000 ameriških vojakov. Transportne ladje so bile natrpane tehničnih čet, letalskih edinic in drugih. Niti en mož, ki se je odpeljal iz New Yorka ni pogrešan.

Te ameriške čete bodo šle na pomoč 8. angleški armadi, ki je zdaj v ofenzivi proti osišću na egiptovski meji.

Osiška armada pod poveljstvom generala Rommela, ki je še pred štirimi meseci ogrožala Aleksandrijo in Egipt, je glasom najnovejših poročil, na umiku na vsej fronti.

Prvi kanadski poslanik za sovjetsko Rusijo

Ottawa. — Ministrski predsednik Mackenzie King je naznanil, da je kanadska vlada imenovala prve poslanike za Rusijo, Kitajsko in Chile. Kanada prej ni imela poslanišćev pri vladah teh držav.

Ladjedelnice so zgradile 81 ladij v 1 mesecu

Washington. — Ameriške ladjedelnice so zgradile in izročile prometu v enem mesecu 81 tovornih ladij. To je bilo v mesecu oktobru. Toda v septembru so jih zgradile celo 12 več.

Poroka

V soboto 7. novembra ob 9:30 se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzete Miss Frances Trepal in Joseph Milner. Nevesta je hčerka družine Mr. in Mrs. Trepal iz 723 E. 156. St., ženin je pa sin družine Mr. in Mrs. Milner iz 15801 Grovewood Ave. Prijatelji in znanci so prijazno vabljeni k poročni maši. Vse najboljše v novem stanu!

Mr. Adamić v mestu

Včeraj nas je obiskal v uredništvu pisatelj g. Louis Adamić, ki se nahaja na predavateljski turi. Povedal je, da se bo udeležil slovenskega kongresa 5. decembra v Clevelandu.

Neznana bolezen še vedno pobira novorojenčke

Od srede oktobra je umrlo v clevelandskih bolnišćnicah že 21 novorojenčkov, ki so žrtve neke nepoznane epidemije, nekake driske.

Še na mnoga leta!

"V imenu glavnega odbora in vseh članic Slovenske ženske zveze izrekam tem potom najiskrenejše čestitke k današnjem rojstnemu dnevu naši urednici Albini Novak in ji kljčem: še na mnoga leta! — Frances Rupert, 1. glavna podpredsednica SZZ."

Republikanci so dosegli veliko zmago

Rusi so napredovali v zahodnem Kavkazu in v Stalingradu

Moskva, 4. nov.—Ruske čete vzdržujejo vse napade Nemcev v Stalingradu. Iztrgale so tudi nacijem nekaj višin v zahodnem Kavkazu.

Severno od Stalingrada so se prepeljale ruske čete po Volgi Nemcem za hrbet ter jih primorale, da so se obrnili od mesta nazaj, da branijo novo fronto.

Poroča se, da so dobili Nemci nove rezerve iz Prusije in Saksonije. Ladje po Volgi redno dovažajo potrebšćine ruskim divizijam v Stalingrad.

V osrednjem Kavkazu, kjer se bijejo zdaj silni boji za ceste čez Kavkaz, so začeli Rusi zadrževati Nemce, pred katerimi so se bili prej večkrat umaknili.

Ameriški marini so vrgli Japonce nazaj in jim vzeli mnogo materiala

Washington, 4. nov.—Ameriški marini in pehotne čete so vrgle Japonce nazaj na otoku Guadalcanal ter s tem odvrnile nevarnost za letališće Henderson. Amerikanci napadajo japonsko silo na zahodnem delu otoka, kjer se je posrećilo Japoncem izkrcati nekaj ojaćenih zadnje čase.

Japonci so se umaknili pred bojevitimi Amerikanci in pustili na licu mesta mnogo strojníc, topov in streljiva. Armadni in mornariški bombniki pogajajo pehoti in vneto zasledujejo sovražnika.

Varnostne britve bodo delali le za armado

Washington.—Urad za vojno produkcijo je ustavil vsako izdelovanje varnostnih brivnih klin za civilno prebivalstvo. Odslej bodo šle vse za armado. Toda, kot se trdi, je na razpolago dovolj zaloge za civilno prebivalstvo za vse leto 1943.

Nov grob

Po daljši bolezni je umrl na svojem domu Michael Valentine st., stanujoć na 7712 Aberdeen Ave., star 66 let. Tukaj zapuščala žalujoćo soprogo Ano, rojena Painter in pet otrok: August, Frank, Ann, Michael, ki je pri vojaki v Avstraliji in Caroline, omoženo Blatnik, štiri vnuke in več sorodnikov. Rojen je bil v Baći, Podbrdo na Goriškem, kjer zapuščala nekaj sorodnikov. Tukaj je bival 33 let ter je bil član društva Cleveland, št. 26 SNPJ. Pogreb bo v soboto jutraj iz Želetovega pogrebnega zavoda, 6402 St. Clair Ave. Čas pogreba še ni doloćen. Naj počiva v miru, preostalim sožalje.

Dobra ribića

Poznani odvetnik Mr. Michael Cerrezin in njegov sin Richard, ki pohaja Western Reserve univerzo, sta se vrnila iz bogatega ribolova v Perry Sound, Ontario. V jela sta nič manj kot 37 jezerskih postrvi, med katerimi je ena tehtala 22 funtov. To je vjel Cerrezin mlajši. Da so ribe izvrstne, je pričala naš urednik, ki je bil ene lepe deležen.

V poslanski zbornici so dobili 43 novih sedežev in 15 v senatu. V štirih državah so vzeli guvernerske urade demokratom.

OKRAJ CUYAHOGA JE IZVOLIL SEDEM REPUBLIKANECV V LEGISLATURO

Pri zadnjih torkovih volitvah je šla na volišće komaj polovica registriranih volivcev. V državi Ohio je ostalo doma do 1,600,000 registriranih volivcev. 22 let ni bila že tako slaba udeležba pri volitvah kot zadnji terek. Najveć so vzrok tej apatiji dobri časi, ko se ljudje ne brigajo, kdo je izvoljen in kdo ne.

Republikanska stranka znanjuje po vsej deželi veliko zmago. Napredovali so v poslanski in senatni zbornici kongresa ter v guvernerskih uradih. Zadnje šteje kaže (ki še ni popolno), da imajo republikanci v poslanski zbornici zdaj 208 sedežev, torej so napredovali za 43, 41 od teh so jih vzeli demokratom. Za večino je potrebnih 218 sedežev. Za 5 sedežev se še ne ve, katera stran jih je izvolila. Demokratje so pa preprićani, da bodo obdržali večino v obeh zbornicah.

Republikanci so izvolili 15 guvernerjev, doćim so jih demokratje izvolili 11. Za štiri se še ne ve rezultata.

Značilno je, da je v Nebraski izgubil senatni mandat George Norris, ki je bil 30 let v senatu kot neodvisen. Premagal ga je republikanec Wherry.

V senatu so pridobili republikanci 9 sedežev, sedem od teh so jih vzeli demokratom, tako da imajo demokrati v senatu 57 mandatov, 38 republikanci in 1 progresivec.

V državi Ohio so dobili republikanci 20 poslanskih mandatov, 3 so obdržali demokratje. Dozdaj so imeli republikanci 12 in demokratje 12 sedežev. En kongresnik at-large je odpadel po zadnjem ljudskem šteću.

Gouverner Bricker je dobil v državi Ohio 1,085,700 glasov, McSweeney pa 710,046. V okraju Cuyahoga je dobil Bricker 144,801 glasov, McSweeney 129,768.

Kongresnik at-large Stephen M. Young je zmagal v okraju Cuyahoga za 33,000 glasov, toda v državi ga je premagal George Bender za 225,000 glasov.

Iz Cuyahoga okraja so bili izvoljeni v državno legislaturo sledeći:

- Za senatorje:**
Emil Bartunek (D)
Margaret Mahoney (D)
Frank Bubna (R)
William M. Boyd (D)
Frank Day (D)
John Corlett (R).
- Za poslanice:**
John Carney (D)
John Babka (D)
Edwin Sawicki (D)

Na 11. novembra boste videli veliko pomorsko bitko v SND na St. Clair Ave.

Da boste videli, kako žive naši mornarji, kako se trenirajo, kako se izobrazujejo v raznih strokah, ki jim bodo koristne v poznejšem življenju in da boste tudi videli akcijo naše mornarice v bojnem spopadu, pridite v sredo 11. novembra zvećer v SND na St. Clair Ave.

Rekrutna mornariška postaja bo priredila brezplaćen, toda zelo zanimiv program. Najbolj zanimiva bo gotovo slika, ki predstavlja pomorsko bitko med Amerikanci in Japonci pri otoku Midway, kjer so bili Japonci tako strašno tepeni. Slika je bila vzeta na licu mesta. Kaj takega se ne vidi vsak dan.

Poleg raznih slik bo na programu tudi nekaj fine zabave. Nastopili bodo Herman Pirchnerjevi umetniki, ki so res nekaj posebnega.

Torej ne pozabite priti na 11. novembra zvećer ob 7:30 v SND. Pridite zgodaj, da boste dobili sedež. Nobene vstopnine ne bo in kdor prej pride, boljši sedež bo dobil.

- William Eirick (R)
Lody Huml (D)
John Day (D)
Chester Gillespie (R)
Michael O'Brien (D)
William Van Aken (R)
Elizabeth Gorman (D)
Joseph Kovach (D)
Kenneth Nash (R)
Howard Metzenbaum (D)
John De Righter (D)
Elmer Bartunek (R)
Frank Svoboda (D)
Lesslie Campbell (R)
Charles Sweeney (D).

Kot smo že poročali, so bili izvoljeni kongresniki: iz 20. okraja Michael Feighan, iz 21. Robert Crosser in 22. Frances Bolton. Ta je premagala demokrata Metzenbauma za okroglo 22,000 glasov.

V 20. okraju je dobil Feighan 34,369 glasov, Marshall 13,827 in Mrs. Sweeney 6,959.

Vse davčne predloge v okraju so prepadle. Zmagali so pa davki za šole. V Clevelandu je zmagal dodatek k mestnemu čarternju, da bo posebna komisija nazorovala promet ulične železnice, kot je to priporočal župan Lausche.

Francija je izročila osišću 35 ladij

London.—Tukaj se zatrjuje, da je francoska vlada izročila osišću 35 tovornih ladij, ki jih je imela v Sredozemlju. Trinajst teh ladij je dobila Nemčija in 22 pa Italija. Nemčija je zahtevala od francoske vlade, da mora izročiti osišću vse tovorne ladje, ki so v francoskih pristanišćih, naj bodo že domaće ali tuje.

Poroka v Conneaut

Mr. in Mrs. Tony Penko iz Conneaut, O., poročata, da se je v soboto, 31. oktobra poročila njihova hčerka Veronika z Mr. John Jancotan, sinom slovaških staršev iz Cranesville, Pa. Poroka je bila v slovaški cerkvi. Mladi par se je podal na ženitovanjsko potovanje v Frankfort, Ill. Želimo jima vse najboljše v novem stanu.

V. J. KRIZANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

— Kaj? Jaz naj se mučim še tri tedne zaradi nekakšnega užajljenevga samoljubja, — je rekla nenovljno Milica. — Torej me sploh ne ljubiš, če me obsojaš v take muke. Pomisli vendar: kadarkoli greš iz hiše, tavam okrog kakor senca; najmanjši šum, krik ali glas na ulici me tako ustraši, kakor da se je tebi nekaj zgodilo. Recimo, da sem gluha in strahopetna, recimo, da je moj strah brezumen in neosnovan, toda če me ljubiš, moram napraviti to žrtve zame in takoj odpotovati.

— Ne, Milica, tega ne morem napraviti, to se ne sklada z mojo častjo. Tudi če bi bil prepričan, da me ubijejo, ne bi dal zglede strahopetnosti. Vsak vojak, vsak častnik tvega na bojnem polju življenje brez godrnjanja, jaz pa sem tudi služabnik svoje domovine in obvezan sem ji služiti z vsemi silami in celo z življenjem. Že to je žalostno, da zapuščam iz ljubezni do tebe svojo postojanko, na katero pride morda kakšen izdajalec. Naša uboga Rusija propada zato, ker vsakdo izmed nas misli samo na svoje zadeve, lastno varnost ter se otresa dolžnosti do domovine. In tako podlegam tudi jaz slabosti in delam proti vesti, podajajoč ostavko zaradi tvojega miru; ti pa hočeš še, da bi se javno pokazal strahopetca ter zbežal kakor dezertar. So nekatere dolžnosti, ki jih moški ne more zatajiti. Svoj čas se tudi Berenklaui ni udal in vendar te je tako ljubil, da ni maral več za življenje, ko te je izgubil. Bodi pametna, Milica, ne zahtevaj od mene nemogočega. Veruj mi, kakor hitro uredim svoje delo, odpotujemo. Bodi potrpežljiva, draga. Jutri pa pošljemo po zdravnika; tvoji živci so v zadnjem času preveč ošibeli.

Milica ga je poslušala s povešeno glavo; brez besede se je okrenila in šla iz sobe. Rostislav jo je spremljal z žalostnim pogledom.

Če bi le mogel oditi, bi vse pustil in ji ustregel, da jo pomiri; včasih je njega samega davila neka temna predslutnja. Dasi je bil globoko razočaran v svojem delu, vendar mu ni njegov pošten značaj dopuščal delati proti vesti; hudo ga je prijelo pri misli, kako se bodo njegovi sovražniki veselili, da se jim je končno posrečilo odpoditi ga od tu.

Težkih misli, objokanega lica in s potrto dušo se je Milica vrnila v svojo sobo; spustila se je na kolena pred svetimi podobami ter se zatopila v molitev, prošee božjega zastopnika "trpečih in obteženih," naj jih štiti v teku težkih dni, ki jih bodo morali še preživeti v tem prekletem gnezdu.

Utrujena od prestanih razburjenj je legla in kmalu zaspala s težkim, mrzličnim snom; toda ni imela miru, ker mučile so jo strašne sanje.

Videla je trg in sosedne ulice polne peštrih množic moških in žensk. Množica je drvela naprej mahala z rdečimi zastavami in pela na ves glas marseljezo; tu pa tam so se razlegali strelji, poki in divje vpitje. Milica pa je v mučnem strahu tekala po praznih sobah in iskala Jurija in Rostislava, potem pa je našla sina in iskala moža. Nenadoma se je zunanji šum približal hiši; razleglo se je rjovenje množice in tresk razbitih vrat; na trgu so postavili barikade, pred katerimi so ležala trupla, a vpijoča, umazana in raztrgana sodrga, ki se je sestajala po večini iz židov, je udrla v sobo in zčela snemat

sten svete podobe, jih razbija-

ti ter teptati z nogami. V tem trenutku je Milica zapazila, da je druga besna tolpa vlekla s seboj okrvavljeno truplo Rostislavovo, ki je imel veliko rano v prsih, in ji ga vrgla k nogam, vpioč:

— Psu pasja smrt! Glej, tvoji svetniki te niso mogli rešiti, naš Satan je zmagal. Pokloni se mu, žrtvuj mu in boš srečna!

Tedaj je od vseh strani zgrmel peklenški grohot, toda ona ni več nič slišala, ampak se s krikom vrgla k mrtvemu možu . . .

Ta krik, ki se je resnično izvil Milici iz prsi, je prebudil njo in Rostislava, ki se je zbal za ženo, tresoč se od razburjenja. Pokorno je izpila pomirjevalne kapljice, katere ji je dal mož, a na njegovo vprašanje je odgovorila, da je imela grde sanje.

— Jutri bo treba na vsak način poslati po zdravnika: tvoja bolezen je veliko resnejša, kakor sem mislil, — je rekel Kromski in majal z glavo.

Naslednji dnevi so bili težki. Kromski je sicer podal ostavko, toda vestno je vršil svojo službo; ženino zdravstveno stanje ga je silno vznemirjalo in nestrpno je čakal trenutka, ko izroči svoje posle nasledniku.

Milica se ni nič pritoževala in navidezno mirno razpravljala z možem o spravljanju in pripravah za odhod; toda z vsakim dnevom je hujsala, ker ni mogla spati ne jesti. Očitno jo je mučil moreč nemir, ki ga je vzdrževala mračna predslutnja; bilo ji je, kakor da ji leži kamen na prsih, in kakor brodolomnik, ki se željno ozira k oddaljenemu bregu, tako je ona štela dneve in ure, ki so jo ločile do odhoda.

Tako so prešli trije dnevi.

— Danes je moj zadnji službeni dan. Svoje posle sem že predal nasledniku, ki nastopi jutri službo, jaz pa moram k maši za carjev imendan. Ko se vrnem iz cerkve, bom samotoj in takoj otresemo prah z naših nog in odidem, — je zaključil s smehom.

— No, hvala Bogu, — je olajšano vzdihnila Milica.

Ko je mož odšel, je pomolila kakor po navadi, nato je sedla k oknu, ki je gledalo na trg. Vkljub radostni vesti, katero ji je Rostislav priobčil, jo je prevzel mučen nemir. Spočetka se ni zato zmenila, ker zadnje tedne je živela v neprestanem razburjenem stanju, toda sedaj je njeno razburjenje nenavadno zrastle; zavest bližajoče se nevarnosti je bila tako jasna, da jo je streslo po vsem životu, na čelu ji je stopil mrzel pot, a roke so ji oledenele, kar je zapazil celo Jurij, ki je pritekel gledat, če je prišel papa Rotja.

— Ali te zebe, mati? Grem k njanji, da ti prinese ruto.

Milica je odmajala z glavo in poslala sina v otroško sobo igrat se.

V tem trenutku se je razleglo zvonjenje, ki je naznanjalo konec službe božje. Milica je hotela videti, kdaj stopi Rostislav iz cerkve, zato je šla v svojo sobo po kuko; ko se je vračala, je slišala od daleč streljanje.

Milica se je zapotekla in se brez moči prislonila k zidu, kukalo pa ji je padlo iz rok: končno je zbrala sile in stekla k oknu.

Na trgu je bila zmešnjava; od vseh strani so bežali ljudje in mahali z rokami, pri cerkvi pa se je zbirala ogromna množica. Tedaj se je ljudstvo razdelilo in v odprtini se je pokazala njihova kočija, a na podnožniku je stal policijski načel-

nik; mnogo častnikov in uradnikov, nekateri brez plaščev in kap, — je obkobilo kočijo.

Smrtno bleda in s široko odprtimi očmi je Milica gledala na žalostno sliko in se prijela za žametno zaveso, da ne bi padla. Predslutnja je ni varala: Damoklejev meč, ki je toliko časa visel nad njo, ji je padel na glavo. . . .

Otresla se je otrplosti in stekla na mostovž, ko se je kočija ustavila pred vhom. Nekateri ljudje so skrbno dvignili Kromskega, ki je ležal navidezno v nezavesti in ves oblit s krvjo.

— Rostislav, — je zavpila Milica in njen bolesten krik je vzbudil iskreno pomilovanje v srcih navzočih.

Ni čutila zimskega mraza v kljub lahki obleki in je stekla možu naproti, toda neki častnik jo je pridržal.

— Ne dotikajte se ranjenca, mogla bi mu škoditi. Ne obupajte, Milica Jurjevna: zdaj je v nezavesti, morda pa rana ni nevarna. Zdravnik takoj pride, — je rekel in podprl Milico, ki se je zapotekla.

Toda naglo si je opomogla in zavrnila tujo pomoč. Šla je za nosilec v sobo, kjer so ranjenca skrbno položili na divan in ga obložili z blazinami; medtem ko so čakali zdravnika, je nekdo velem pripraviti vrele vode, gobo in obveze.

Milica se je spustila na kolena pred divanom in vzela v svojo roko mrtvo, s krvjo pokrito Rostislavovo oko. Molče, brez solz je prižela glavo k blazini; srce ji je govorilo, da ni več upanja; ni zamen že več tednov čutila prežeko smrt in zato je že vnaprej preživljala težke duševne muke.

Kakor v snu je slišala, kako so razni ljudje prihajali in odhajali, in nekdo je z šepetajočim glasom pripovedoval, da so prijeli morilko, mlado Judinjico; tudi pozneje, ko je prišel zdravnik in k čemu nastopila smrtna tišina, se ni Milica prebudila iz otrpnjenja.

Nato je v gluhi tišini tiho zavnel glas načelnika orožniške uprave:

— Ali je kakšno upanje, doktor?

— Vse je končano. Krogla je šla skozi srce in smrt je nastopila v hipu, — je ravno tako

tiho odgovoril zdravnik.

Milica se še vedno ni dvignila. . . . Ona ni potrebovala zdravnikovega odgovora: vedela je, da je vse končano. V tem trenutku ni več trpela; srce in mozeg sta ji okamenela, misli so ji begale glavo, glasovi prisotnih so prihajali nekam od daleč, a sama se je pogrezala v mračno brezdnost.

Prišla je k sebi šele v postelji, poleg katere je stala Marta z objokanim obličjem in otirala čelo in sence svoje gospodinje z ocom ter ji dajala vohati vinski cvet.

S težavo se je Milica vzklonila in zašepetala:

— Kje je Jurij?

— Tukaj sem, mama, — se je odzval izza naslanjača deček ter se jokaje vrgel materi okrog vratu.

Mornar Robert Edward Fisher iz Santa Paula, Cal., ki je mornariški radio-operator, drži prekrižane prste, ker je bil tako srečen, da je izšel zdrav že iz štirih bojev in sicer pri Pearl Harbor, Midway, Coral Sea in se je rešil s potopljene križarke Astoria. Sedaj je pripravljen pa še na več, da bi bil le tudi v bodoče tako srečen.

Jos. Zele in Sinovi
POGREBNI ZAVOD
Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na raspolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo
6502 ST. CLAIR AVENUE Tel: ENdicott 0583
COLLINWOODSKI URAD:
452 E. 152D STREET Tel: KEmmore 3118

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potreščine

NE POZABITE NAJPREDJ POGLEDATI V KOLONO NAŠIH MALIH OGLASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO . . . POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini

Milica ga je krčevito pritisnila na prsi in zajokala. Obilne solze so blagodejno nanjo vplivale in razbile tisto strašno napetost, ki jo je tiščala v prsih kakor kamen. Polagoma se je nekoliko umirila, nato je odločno vstala.

— Pazi na Jurija, Marta, jaz grem k njemu, — je rekla s tresočim se glasom.

— Počakaj nekoliko, Milica Jurjevna, zdaj oblačijo pokojnika. Ti že sporočim, ko ga prenesejo v dvorano.

— Ne, grem takoj, — je rekla odločno Milica.

Mrliča so položili na mrtvaški oder; ko so navzoči zagledali mlado vdovo, so šli ven. Težki in strašni so bili za Milico ti trenotki, ko se je priklonila pred umrlim možem. Oči so se ji zameglile od solz, ko je pogledala moža in njegovo lepo, negibno obličje, na katerem je stal trpeč izraz.

— Ah, zakaj ni uslišal njene solzne prošnje in ni pustil ne-hvaležnega dela, ki ga je pogubilo? Vse mesto je vendar vedelo, da so ga v sinagogi obsodili na smrt; toda oblastva se niso ganila, da bi preprečila umor. In židovska zavratnost si je izbrala baš cerkveni prag za izvršitev svojega zločina. In nebo trpi to?"

V Miličini duši se je prebudila jeza; zadvomila je nad božjo pravičnostjo in priprošnjo svetnikov, ki niso uslišali njenih gorečih molitev. Kakor v zasmeh so pustili poginiti nedolžnega zadnji dan pred odhodom. Da, nebesa so bila gluha, pekeli se je norčeval iz njih in skoraj vsak dan je praznoval svojo krvavo sedmino. . . .

Dolgo in s potrto dušo je klečala pred umrlim, nato je poljubila njegovo hladno čelo in roko ter odšla v svojo sobo. Življenje je zahtevalo svoje: morala si je pripraviti žalovalno obležo in misliti na odhod. Da bi še dalje ostala v tem prekletem mestu, ni bilo mogoče.

Tisto ekstra nekaj . . . vi lahko vsak čas opazite

Vsaka hišna gospodinja lahko pove, da morate v vsakem času dati nekaj ekstra v gospodinjstvo, da bo dom svežejši. In hišne gospodinjje vedo, da ledeno-mrzel Coca-Cola v steklenicah, kipeča in osvobodilna, pomaga poživeti najtrajnejši del doma . . . ljudi.

Doma kot v obravnavanih tovarnah in naših bolnih posteljah prileže Coca-Cola v steklenicah poživljenjske olajšave nalogo.

Cleveland Coca-Cola Bottling Company Prospect 8133

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

NAZGANILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srca naznanjamo sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je nenadne smrti za vedno preminula naša nadvse ljubljena soproga in mati

ANA VIDMAR

ROJ. ZAJMEC

Pokojna je bila rojena dne 9. maja, 1896 v Clevelandu ter je v Bogu preminula dne 20. oktobra ob 1. uri popoldne. K večnemu počitku je bila položena iz August F. Svetkove pogrebne kapete po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. na Kalvariji pokopališče dne 24. oktobra ob 10. uri dopoldne.

Tukaj zapušta poleg globoko žalujočega soproga, dveh sinov in ene hčere, sestro Angelo, poročeno Jerkic ter več bližnjih sorodnikov.

V iskreni hvaležnosti se želimo najlepše zahvaliti vsem onim, ki so položili vence na krsto naše nezabne in ljubljene soproge in matere. Našo zahvalo naj prejmejo sledeči: družina Sivec, družina Tony Grosely, Mr. in Mrs. Anthony Siska, Alice in Mike Jalovec, Mr. Joseph Vidmar, D. C. Motor Co., Department 384, Hickok Electrical Co., D. C. Night Shift Girls Hickok Co., Mr. in Mrs. F. Mramor, družina, Mr. in Mrs. Frank Somrak, Mr. Joseph Raspeger, Joseph in Louise Cebular, Mr. in Mrs. Steve Racker, Volund in Mathew Mihelcic, družina Seibert, Mr. in Mrs. J. Hren, Sr., družina Frank Jelerčić, Bill and Anne Schwartz, Mrs. zina Jurkovich, Mr. in Mrs. F. Oblak Sr. in družina, Mrs. Molly Vidmar, Mrs. Mary Mihelcic, Mr. in Mrs. A. Mihelcic in G. Kochman, Mrs. Florence Vidmar, Hickok Electrical Co., Day Shift D. C. Line, Mr. in Mrs. Joe Siska, Mr. in Mrs. John Simec, Paul in Josephine Radecky, Diane in Mrs. Glenny, Mrs. Schwartz, Mrs. Schwalm and daughter, Mrs. M. Stajduhar, A. Grnkovic, F. Braidić, K. Podnar, F. in J. Lisjak, Mr. in Mrs. Meglich in družina, Mr. in Mrs. F. Oblak Jr., Mr. in Mrs. Krall, Fred Schwartz in družina, Bill in Ann Tisi, prispevatelji za vence sosedov in prijateljev.

Iskrena hvala darovalcem za svete maše, katere se bodo brale v mirni pokoj blage duše. Našo najlepšo zahvalo naj prejmejo sledeči: Mr. in Mrs. J. Polaz, Mr. in Mrs. F. Kranje, Mr. in Mrs. R. Calton, Mr. in Mrs. Krall, Mr. in Mrs. F. Vilar, Mr. in Mrs. E. A. Wilkie, Mrs. D. Nenince, Mr. in Mrs. J. Ivanelec, Mr. Victor Vokach, Mr. in Mrs. Tony Verhovec, Mr. in Mrs. L. Sodja, Mr. in Mrs. L. Somrak, Mr. in Mrs. L. Arh, Mrs. Stare, Mr. in Mrs. F. Krankić, E. in St.; Mr. in Mrs. Narobe, Mr. in Mrs. Ferrante, Mr. in Mrs. H. Sunagel, Mr. in Mrs. Schelmann, Mr. in Mrs. M. mor, Mr. in Mrs. Skrinjar, Mr. in Mrs. Roytz, Mr. in Mrs. F. Siska, Mr. Anton Zorko, Mr. Louis Bartol, A. M. Draosin, F. Joe Toneje, Mr. in Mrs. Jursinovic, Mr. in Mrs. Anton Arh, Henrietta Racker, Mr. in Mrs. Hessler, Mr. Frank Jersan in družina, Mr. in Mrs. Penge, Mr. in Mrs. F. Prethofer.

Iskrena hvala vsem onim, ki so dali svoje avtomobile za prevoz spremjevalcem na pokopališče brezplačno na raspolago. Našo zahvalo naj prejmejo: Mr. Verhovec, Mr. J. Cebular, Mr. T. Mihlic, Mr. J. Hren, Mr. Straight, Mr. Ed Vidmar, Mr. B. Tisi, Mr. Tekavec in Mr. M. Mihelich, Mr. Joseph Vidmar. Najlepšo zahvalo naj prejmejo nosilci krste in sicer: Mr. Mike Jalovec, Mr. John Hren, Mr. Tony Mihelich, Mr. Bill Tisi, Mr. George Kochman, Mr. Mathew Mihelich.

Iskrena hvala Rev. Joseph Čelensniku za opravljeno zadušnico in cerkveni pogrebni obred.

Hvala pogrebni zavodu August F. Svetek za lepo urejen pogreb, vso najboljšo posrežbo ter veliko naklonjenost ob času največje žalosti v družini.

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje kakor tudi onim, ki so pršli pokojno počitku pri njih čuli ali so spremili na pokopališče k večnemu počitku. Končno hvala vsem za vse, kar smo nam ali blagopokojni dobrega storili.

Ljuba soproga in draga mama. Veliko prezgodaj in brez slovesa, si se ločila od nas, ki smo Te nadvse ljubili. Ostavila si nas žalostne v tugi in jadu, da solznera očesa in jadrnega srca iščemo Tvojih blagih spominov. Ob svečanem grobu Ti kličemo: Mir Ti bodi, do svidenja nad svedom!

Zalujoci ostali:

FRANK VIDMAR, soproga, FRANK JR. in FREDY, sinova, ANNA, poročena Schwartz, hči, WILLIAM C. SCHWARTZ, zet; FLORENCE in MOLLY, snaha.

Cleveland, O., 5. novembra, 1942.